

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	20.10.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Liis Juhalo
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231751927
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 424 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	Xxx Xxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	15.08.2025

Käesolevas kriminaalasjas esitati Xxx Xxxle 16.08.2025 kahtlustus KarS § 424 lg 1 järgi selles, et tema juhtis tahtlikult 15.08.2025 kella 21.11 ajal Tallinnas Akadeemia tee 58 juures, E. Vilde tee ja Akadeemia tee vahelisel alal suunaga Akadeemia tee poole mootorsõidukit Ford S-Max registreerimismärgiga XXXXXX olles joobeseisundis (alkoholisisaldus väljahingatavas õhus 1,10 mg/l, laiendmääramatusega $\pm 0,10$ mg/l, mõõtetulemus 1,00 mg/l). Sellise tegevusega rikkus liiklusseaduse (LS) § 69 lg 1, § 69 lg 2 p 1 ja korrakaitseaduse (KorS) § 36 lg 1 nõudeid.

LS § 69 lg 1 - Juht ei tohi olla joobeseisundis. Joobeseisundi või LS § 69 lõikes 3 nimetatud piirmäära ületamine tuvastatakse korrakaitseaduses sätestatud korras.

LS § 69 lg 2 p 1 - Alkoholi joobes olevaks loetakse mootorsõidukijuht, trammijuht ja maastikusõidukijuht kui juhi ühes grammis veres on vähemalt 1,50 milligrammi alkoholi või tema väljahingatavas õhus on alkoholi 0,75 milligrammi ühe liitri kohta või rohkem.

KorS § 36 lg 1 - Joobeseisund on alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud tervises seisund, mis avaldub väliselt tajutavas häiritud või muutunud kehalistes või psüühilistes funktsioonides ja reaktsioonides.

Seega pani Xxx Xxx toime mootorsõiduki joobeseisundis juhtimise, s.o KarS 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite põhjal on isiku hüpoteetiline süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (vt. RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10 p 34, EIKo 21.06.2016 Lähtenmäki vs. Eesti p 49). Lõpetamise kohaldamiseks peavad olema täidetud järgmised eeldused: 1) tegemist on teise astme kuriteoga, 2) isiku süü ei ole suur, 3) kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, 4) isik on heastanud või asunud

heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud/tasub kriminaalmenetluse kulud ning 5) kahtlustatava nõusolek.

Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud täielikku tõendamist, on KarS § 424 lg 1 järgi õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi. KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo eest nähakse ette rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus. Seega on KarS § 4 lg 2 järgi tegemist teise astme kuriteoga, milles eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Kahtlustatava süü käesolevas asjas ei ole ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et 1) kahtlustatav on tunnistanud kuriteo toimepanemist ja puhtsüdamlikult kahetseb tehtut, 2) vaatamata mootorsõiduki joobeseisundis juhtimisele on kahtlustataval B-kategooria juhtimisõigus, 3) kahtlustatav ei tekitanud kuriteoga kahju ega liiklusõnnetust, 4) sõiduki juhtimine toimus õhtusel, madala liiklussagedusega ajal.

Xxx Xxxl on küll üks kehtiv väärteokaristus, kuid väärteokaristus on seoses mootorsõidukijuhi poolt lubatud sõidukiiruse ületamise eest. Xxx Xxxd ei ole varasemalt kriminaalkorras karistatud. Lisaks on oluline asjaolu, et pärast sündmust viimase kahe kuu jooksul ei ole Xxx Xxx uusi süütegusid toime pannud, mis viitab asjaolule, et ta on juba teinud järeldusi käimasolevast kriminaalmenetlusest.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Prokurör leiab, et käesoleval juhul selliseid aluseid ei esine.

Avalik menetlushuvi puudub, kuivõrd Xxx Xxxle etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata.

Lisaks märgib prokurör, et karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub. Seetõttu kuulub kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. Xxx Xxx puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise. Seetõttu leiab prokurör, et hetkel ei ole isiku mõjutamiseks vajalik saata kriminaalasja kohtusse, vaid piisab talle kohustuste määramisest.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-st 7, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231751927 menetlus.
2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel määrata Xxx Xxxle järgmised kohustused:
 - 2.1. Mitte juhtida alkoholi piirmäära ületavas seisundis või joobeseisundis mootorsõidukit, trammi või maastikusõidukit käesoleva määruse allkirjastamisest **kuni 20.10.2026**.
 - 2.2. Alates käesoleva määruse allkirjastamisest ühe aasta jooksul, määruses näidatud tähtaegadel, alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks, andma kuuel korral alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi. Kui kolmanda ja neljanda analüüsi tulemused on olnud kuni 20 ng/ml, siis viiendat ja kuuendat analüüsi andma ei pea.
 - a. **Hiljemalt 27.10.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 10.11.2025. Nimetatud vereanalüüsil **nõutav näit puudub**.
 - b. **Ajavahemikul 13.12.2025 - 20.12.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 03.01.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri **näit ei tohi ületada 110 ng/ml**.
 - c. **Ajavahemikul 13.02.2026 - 20.02.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 06.03.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri **näit ei tohi ületada 20 ng/ml**.
 - d. **Ajavahemikul 13.04.2026 - 20.04.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 04.05.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri **näit ei tohi ületada 20 ng/ml**.
 - e. **Ajavahemikul 13.06.2026 - 20.06.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 04.07.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri **näit ei tohi ületada 20 ng/ml**.
 - f. **Ajavahemikul 13.08.2026 - 20.08.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 03.09.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri **näit ei tohi ületada 20 ng/ml**.
 - 2.3. **Hiljemalt 20.04.2026 läbida vaimse tervise õe esmane vastuvõtt alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames** (täpsem info infolehes). Kui vastuvõtt ei toimu SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Psühhiaatria polikliinikus, edastada nimetatud vastuvõtu läbimise kohta prokuratuurile tervishoiuasutuse poolt väljastatud õiend e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 20.04.2026.
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetria registris sisalduvate andmete kustutamine: ei kogutud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
8. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia koos infolehega, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, on kahtlustatavale määruse allkirjastamise hetkel prokuratuuris üle antud.

Liis Juhalo
abiprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Käesolevaga olen nõus, et prokuratuur ja tervishoiu teenust osutav asutus vahetavad omavahel mind puudutavat infot sh. terviseinfot, mis on vajalik kriminaalmenetluse lõpetamiseks seatud kohustuste täitmise hindamiseks. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustused. Kinnitan, et olen kätte saanud info ja nõusoleku lehe, milles on üksikasjalikult selgitatud minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustuste täitmise tingimused ja õiguslikud tagajärjed. Mulle on selgitatud, et PEth tulemuste võltsimine on kuritegu. Saan aru, et eelpool loetletud tingimuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetluse käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(nimi, allkiri, kuupäev)